

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

123. PLENÁRIS ÜLÉS, 2017. MÁJUS 11–12.

A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása az Európai Bizottság „Európa jövője – A 27 tagú EU útja 2025-ig: gondolatok és forgatókönyvek” című fehér könyvéről

(2017/C 306/01)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB)

1. tudomásul veszi az Európai Bizottság „Európa jövője – A 27 tagú EU útja 2025-ig: gondolatok és forgatókönyvek” című fehér könyvét, amely fontos elemként járul hozzá az EU jövőbeli fejlődési irányáról folyó viták aktuális szakaszához. A cél, hogy a 2019. júniusi európai választásokra és azokat követően kézzelfogható eredmények szülessenek;
2. üdvözli a Római Nyilatkozatot, melyben az aláírók kijelentik, hogy *„egymással és az európai intézményekkel a bizalom és a lojális együttműködés szellemében és a szubszidiaritás elve alapján fognak munkálkodni, azon keretek között, amelyek a legjobb eredményeket hozzák – legyen az az Unió, a tagállamok, a régiók, vagy a helyi közösségek szintje”*;
3. elkötelezett az olyan alapértékek feltétel nélküli tiszteletben tartása mellett, mint amilyen az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok és az olyan uniós célkitűzések tiszteletben tartása, mint az európai népek közötti mind szorosabb uniós létrehozása, ahogy az a Szerződésekben és az EU Alapjogi Chartájában is szerepel;
4. hangsúlyozza, hogy a valódi szubszidiaritást és az európai jogalkotási folyamatban való részvételt illetően még nem valósult meg a decentralizált helyi és regionális önkormányzatok Lisszaboni Szerződésben előírányzott vezető szerepe. Így a területi önkormányzatok továbbra is szinte mindig utolsó helyen állnak az uniós szakpolitikák sorában, és nem töltenek be valódi vezető szerepet ezeknek a politikáknak a kidolgozásában, különös tekintettel a jogalkotási szakaszra;
5. emlékeztet arra, hogy az uniós politikákat és intézményeket nem öncélként, hanem a polgárok érdekében, az átfogó uniós célok és értékek elérésére hozták létre. Hangsúlyozza, hogy ezek az intézmények és politikák a különböző érdekek és nézetek egyensúlyához szükséges kompromisszumokon alapulnak, és demokratikus folyamatok eredményeit tükrözik. Reméli, hogy a minél szélesebb konszenzus keresése során nem a minimalista kompromisszumok kerülnek túlsúlyba, hanem olyan politikai megoldások születnek, melyek a közös szolidaritásban gyökereznek, amely az egységes Európa egyik alapelve. Ez azért is fontos, hogy ellen tudjunk szegülni a jelenlegi szkepticizmusnak, és a polgároknak újra bizalmat ébresszünk az európai projekt iránt;
6. a helyi és regionális képviselők uniós politikai közgyűléseként hisz abban, hogy a döntéseket minél közelebb a polgárokhoz, uniós szinten pedig megosztott szuverenitás mellett kell meghozni. Így lehet ugyanis biztosítani, hogy minden egyes uniós polgár jobban képes legyen sorsának alakítására;

7. hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos az EU-n belüli gazdasági, társadalmi és területi kohézió, és kiemeli, hogy a hatékony és kiegyensúlyozott gazdasági és társadalmi fejlődés nélkülözhetetlen az uniós régiók közötti különbségek csökkentéséhez. Ennek kapcsán a kohéziós politika jelenti azt a politikát, amely a leginkább közvetlen módon lehetővé teszi a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy részt vegyenek az európai integrációs folyamatban és szolidaritást teremtsenek, helyi és regionális szinten rávilágítva az uniós tagságból fakadó előnyökre. A kohéziós politika elengedhetetlenül fontos uniós politika, amely különleges európai hozzáadott értékkel rendelkezik. Az RB ezért határozottan elutasít minden olyan forgatókönyvet az EU jövőjéhez, amely korlátozná vagy teljességgel megszüntetné a kohéziós politikát, és megdöbbenését fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy az Európai Bizottság egy hivatalos dokumentumban egyáltalán mérlegelhet egy ilyen felvetést;

8. úgy véli, hogy a fehér könyvben felvázolt forgatókönyvek egyfajta figyelmeztetésként is felfoghatók, mivel rávilágítanak az EU előtt álló veszélyekre és lehetőségekre, és emlékeztetnek arra, hogy az ún. közösségi vívmányok semelyike sem tekinthető magától értetődőnek. Hangsúlyozza, hogy az uniós integrációs folyamat sebességéről vagy intenzitásáról folyó vita nem terelheti el a figyelmet arról a tényről, hogy a valódi kihívást a többirányú Európa elkerülése jelenti. Úgy véli, hogy az egységre, valamint a sokféleség és a helyi sajátosságok tiszteletére kellene helyezni a hangsúlyt, mivel csak így lehet fenntartható jövőt kínálni valamennyi uniós polgárnak;

9. kiemeli, hogy az Európai Unió egyik egyedülálló eleme annak többszintű kormányzási struktúrája, és sajnálja, hogy ez a szempont nem szerepel a fehér könyvben. Azt is sajnálja, hogy a fehér könyv nem számol be a különböző ismertetett forgatókönyvek területi hatásairól. Rámutat arra, hogy az emberek összességében jobban bíznak a városokban és régiókban. Ennélfogva úgy véli, hogy minden politikai intézkedés középpontjában az embereknek, illetve az emberek reményeinek, elvárásainak és problémáinak kell állniuk. Hangsúlyozza, hogy az Európai Unió jövőjéről szóló vitákat, illetve az azokból adódó reformokat úgy kell lefolytatni és véghezvinni, hogy alulról fölfelé építkezve a kormányzat valamennyi szintjével konzultáljunk. Felhívja azonban a figyelmet arra, hogy a „közösségi” módszernek és szemléletnek az uniós döntéshozatal minden szakaszában előnyt kell élveznie a „kormányközi” módszerrel szemben;

10. egyetért a fehér könyvben, illetve a Római Nyilatkozatban meghatározott kiemelt területekkel, és szilárd meggyőződése, hogy az uniós Szerződések nemzetek feletti öreként, illetve az általános uniós érdek érvényesítésével megbízott intézményként az Európai Bizottságnak részletesebb idevonatkozó javaslatokkal kell előállnia. Az RB kész arra, hogy a helyi és regionális szempontokat képviselő politikai válasszal, illetve javaslatokkal szolgáljon;

11. az erősebb európai képviselői és részvételi demokrácia érdekében kéri az európai polgári kezdeményezés felülvizsgálatát és egyszerűsítését. Hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságot jogilag kötelezni kell arra, hogy ne csak megvizsgálja az 1 millió aláírást sikeresen összegyűjtő európai polgári kezdeményezéseket, hanem indítson vitát azokról, amelynek végén az EU Tanácsának és az Európai Parlamentnek is szavaznia kellene. Ezenkívül további eszközök megvizsgálását javasolja az uniós döntéshozatalban való részvétel megkönnyítésére ⁽¹⁾;

12. hangsúlyozza, hogy számos elem nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a régiók és városok nézőpontjából hiteles és ambiciózus jövőképet tudjunk festeni az Európai Unióról. Ezek a következők:

12.1 aktív európai polgárság, amely az európai identitás megerősítése és az európai projekt elfogadottságának növelése érdekében ösztönzi az emberekkel való és az emberek közötti kapcsolatépítést és együttműködést;

12.2 a partnerség, a többszintű kormányzás és a szubszidiaritás elvének alkalmazása minden politikaterületen, illetve együttműködés serkentése minden társadalmi réteg között egy demokratikusabb, hatékonyabb és megreformált EU megteremtése érdekében;

12.3 az EU és a gazdasági és monetáris unió szociális dimenziójának erősítése; azt reméli, hogy egy, a szociális jogok európai pillérére vonatkozó jogszabályjavaslat lehetővé teszi, hogy a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett a változó munkaerőpiacon foglalkozni lehessen a munkavállalói jogok és a munkavállalói mobilitás kérdésével, és hogy ez a javaslat nem csupán a már meglévő vívmányok kiegészítésére szolgáló „puha jogi (soft law)” eszköz lesz, hanem olyan intézkedésekről lesz szó, amelyek ugyanolyan hatékonyak lesznek, mint a gazdasági és monetáris unióhoz elfogadottak. Ez is elősegíti, hogy a polgároknak erősödjön az a kép, hogy az Unió szociálisabb és képes megoldani a gondjaikat;

⁽¹⁾ Állásfoglalás: Az Európai Unió működésének javítása: a Lisszaboni Szerződés és azon túl (RESOL-VI/005).

12.4 teljes mértékben elszámoltatható és átlátható EU, ahol az emberek számára egyértelmű, hogy politikailag ki felelős, illetve vonható felelősségre az EU-ban hozott döntésekért, és ahol valamennyi kormányzati szint vállalja a döntések meghozatala és végrehajtása iránti felelősség rá eső részét;

12.5 átfogó, megfelelően finanszírozott, hosszú távú és hiteles stratégia az EU-n belüli gazdasági és társadalmi kohézió, illetve a területek közötti konvergencia elérésére és alapköveinek megerősítésére, valamint a felfelé irányuló társadalmi konvergencia biztosítására, az emberi biztonságot tekintve kiindulópontnak és az ENSZ fenntartható fejlesztési céljait beépítve az EU saját rövid és hosszú távú programjaiba, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend kritériumaival összhangban levő intézkedéseket hajtva végre;

12.6 egy előremutató és valódi európai integrációhoz és az európai polgárok bizalmának erősítéséhez elengedhetetlen feltétel, hogy a régiókat szorosabban bevonjuk az európai döntéshozatalba – a jogszabályok kidolgozásának és a politikai döntéshozatalnak a folyamatába, csakúgy mint a végrehajtásba és a terjesztésbe. Ezért, egy megújított európai politikai és intézményi kerettel számolva, alighanem észszerű egy olyan jogalkotó testület esetleges létrehozását is fontolóra venni, amely a régiókat és a területi önkormányzatokat képviseli;

12.7 szociális EU, amely elősegíti a nemek közötti egyenlőséget és a mindenki számára elérhető jog- és esélyegyenlőséget; küzd a munkanélküliség, a diszkrimináció, a társadalmi kirekesztés és a szegénység ellen; és amelyben a fiatalok a legjobb oktatásban és képzésben részesülnek, és a kontinens bármely részén tanulhatnak és munkát találhatnak; olyan EU, amely megővja kulturális örökségünket és támogatja a kulturális sokszínűséget;

12.8 innovatív, digitális és vállalkozásbarát Európa, amelyben a városok és régiók a munkahelyteremtés és a fenntartható növekedés érdekében tevékenykednek, külön szem előtt tartva a fiatalokat;

12.9 valódi saját forrásokon alapuló uniós költségvetés, amely megfelel az EU ambícióinak és megerősíti a köz- és magánberuházások szerepét a növekedés fokozásában és az uniós polgárok számára a munkahelyteremtés elősegítésében;

12.10 elmélyített, tisztességesebb és inkluzívabb európai monetáris unió, amelyet felruháznak az aszimmetrikus sokkok megelőzéséhez, illetve a társadalmi, gazdasági és területi kohézió előmozdításához szükséges politikai eszközökkel, köztük az uniós költségvetést kiegészítő közös fiskális rendszerrel;

12.11 egy teljes mértékben integrált, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség, amely az alapvető jogokra, a mozgás teljes szabadságára, a külső határok közös védelmére, illetve emberi jogokon alapuló közös migrációs és menekültügyi politikára épül, és közös kötelezettségvállalásokon alapul, különös tekintettel a jelenlegi migrációs áramlásokra;

12.12 teljes átláthatóság és demokratikus ellenőrzés valamennyi döntéshozatali szinten a tisztességes és kiegyensúlyozott nemzetközi kereskedelmi megállapodások kialakítása során;

12.13 a globális stabilitás jegyében közös kül-, szomszédság- és védelmi politika, illetve az uniós értékek terjesztésének vállalása. Az EU integrációs kapacitásának tiszteletben tartása mellett, illetve a feltételek teljesülése esetén, az uniós bővítés lehetőségének napirenden tartása;

12.14 a polgáraihoz közel álló EU, amely világos és érthető módon képes számukra közvetíteni az eddig elért uniós eredményeket és a jövőbeli kihívásokat;

13. vállalja, hogy a következő hónapokban alulról felfelé irányuló folyamatba kezd a polgárokkal, illetve az uniós régiók, városok és települések választott képviselőivel és más érintettekkel az EU-val kapcsolatos igényeik és elvárásaik feltérképezésére. Hangsúlyozza, hogy ennek eredményeit, konkrét ajánlásaival együtt be fogja építeni a „Gondolkodjunk Európáról: a helyi és regionális önkormányzatok hangja az Unióba vetett bizalom helyreállítása érdekében” című véleményébe;

14. arra kéri az Európai Parlamentet, hogy a 2019-es európai választások kapcsán ismétlje meg a csúcsteltek („Spitzenkandidaten”) kiválasztásának folyamatát, és felajánlja, hogy helyi és regionális politikusokból álló hálózatán keresztül segít tájékoztatást nyújtani a folyamatról és annak jelentőségéről;

15. elkötelezett egy olyan átlátható és demokratikus intézményi és politikai reformfolyamat mellett, amelynek az uniós polgárok jelentik a kiindulópontját, és amelynek kapcsán figyelembe veszik az uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű kormányzást, még időben ahhoz, hogy mindennek az eredményeit a 2019-es európai választások során be lehessen mutatni az uniós polgároknak;

16. hangsúlyozza, hogy amennyiben az EU tovább kíván dolgozni a helyi és regionális önkormányzatok jogköreibe tartozó területeken, akkor a polgárokhoz legközelebb álló szintként, illetve a közszolgáltatások legfőbb biztosítóiként a helyi és regionális kormányzatoknak hangsúlyosabb szerepet kell kapniuk az uniós döntéshozatali folyamatban. Ezért azt kéri, hogy a helyi és regionális kormányzatokat érintő jogszabályokhoz szükség legyen az RB jóváhagyására is;

17. emlékeztet arra, hogy bizonyos, a polgárok által prioritásnak érzett változtatásokhoz adott esetben a szerződések felülvizsgálatára is szükség lehet. Úgy véli, hogy ilyen esetben mindenképpen a 48. cikk (3) bekezdésében szereplő „Konvent-módszert” kell alkalmazni, és az RB-nek teljes körű képviselettel kell rendelkeznie az ilyen konventben.

Kelt Brüsszelben, 2017. május 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA
